

«Формування світоглядних орієнтирів особистості та духовно-патріотичних цінностей засобами художнього слова та краєзнавства (2019-2024 р.)»

АКТУАЛЬНІСТЬ МЕТОДИЧНОЇ ПРОБЛЕМИ

Патріотизм як духовно-моральна цінність завжди виступав пріоритетним завданням функціонування держави, становлення суспільства, розвитку особистості. Його головним призначенням є консолідація суспільства для успішного вирішення широкомасштабних суспільно значущих проблем нації. У зв'язку з цим актуальності набуває проблема виховання у юних громадян патріотизму як почуття належності до країни, українського народу, гордості за державу, відповідальності за її долю. Питання патріотичного виховання особливо актуалізувалися сьогодні, після подій на Майдані, анексії Криму, тривалого збройного конфлікту в східних регіонах нашої держави. Відтак, постала потреба переосмислити проблему патріотизму в умовах сучасних соціокультурних трансформацій і викликів.

Патріотизм – це особливе безумовне за походженням і високосмислове за духовно-моральною мірою почуття - цінність.

Виховання патріотизму пов'язане з найчутливішою сферою особистості – духовністю. Тож тут потрібна висока відповідальність і наукова строгість, оскільки в цій царині ще далеко не все звідане і взяте до практичного використання. Патріотизм закономірно пов'язаний із гуманізмом, соціальною справедливістю, турботою, взаємоповагою. Неможливо відокремити патріотизм від духовних та національних святинь, шанобливого ставлення до національної культури, толерантного ставлення до кращих надбань народів, що населяють Україну. Загалом морально невихована особистість не може бути й патріотом, оскільки це почуття асоціюється з Любов'ю до власної оселі, родини, вулиці, дитячого садка, рідного міста, мови тощо. Любов як компонент почуття патріотизму – це глибоке, розумово просвітлене, переживання, тому й зовнішньо невиразне. Але можна стверджувати, що лише всебічно усвідомивши себе в контексті народу, Батьківщини, держави, осягнувши значущість цих категорій для себе, особистість їх відповідно сприйматиме та емоційно переживатиме.

Проблема виховання патріотизму надзвичайно багато-аспектна через свою інтегративну функцію, тому однаково значуща для всіх ланок освіти,

починаючи з дошкільної. Патріотичні почуття не з'являються самі по собі, це результат довготривалого виховного впливу на людину. Духовно-патріотичне виховання дітей – дуже складний за своїм характером процес, який потребує озброєння педагогів дошкільної галузі відповідним методичним інструментарієм і усвідомлення ними потреби та важливості такої роботи саме з дітьми дошкільного віку. Так, у дошкільному віці, з огляду на психологічні можливості вихованців, процес виховання патріотизму початково має ґрунтуватися на механізмах наслідування та навіювання. Але в міру зростання дитини (четвертий-шостий роки життя) перевагу слід віддавати механізмам, заснованих на принципах особистісної свідомості та самосвідомості, звертаючи мислення на внутрішні емоційні переживання, спонуки, уже сформовані способи суспільно значущої поведінки. Тому дуже важливим постає громадянська позиція, щирий патріотизм та відповідальність усіх дорослих, які безпосередньо керують діяльністю дітей та залучають їх до пізнання нашої країни, виховують любов до неї.

У змісті духовно-патріотичного виховання доцільно зосередитися на оволодінні дошкільниками такими цінностями, як любов до родини, вулиці, рідного міста та краю, держави, народу; формувати національну ідентичність й водночас толерантне ставлення підростаючої особистості до інших народів, культур і традицій; виховувати почуття духовної єдності населення усіх регіонів України, спільності його культурної спадщини та майбутнього; гармонійно поєднувати фізичне вдосконалення і духовне збагачення.

Головним пріоритетом сучасного патріотичного виховання має стати вироблення переконаності в усіх учасників освітнього процесу у ЗДО (педагогів, батьків та дітей), що сила українців в їхній єдності. Лише завдяки почуттям національної єдності, злагоди, миролюбності можна зберегти Україну, зміцнитись, стати рівними серед рівних.

Робота над новою методичною проблемою допоможе поглибити у педагогів та батьків знання про патріотизм як суспільну та особистісну цінність; якості людини-патріота; концептуальні засади духовно-патріотичного виховання дітей в умовах модернізаційних суспільних змін; основні тенденції та зміст духовно-патріотичного виховання; розбудувати партнерську взаємодію педагогів з батьками та громадськістю щодо виховання дитини-патріота, і саме основне – пробудити патріотичні почуття, духовну снагу, залучити до вічного, єднаючи у своєму житті минуле і майбутнє, бо тільки у високій духовній напрузі відтворюється стале тяжіння до загального добра.

Наведені вище аргументи зумовили вибір методичної теми, над якою працюватиме педагогічний колектив ЗДО протягом 2020-2024 років.

Робота на методичною темою проводитиметься відповідно нормативно-правових документів, що регламентують діяльність сучасного закладу дошкільної освіти, наголошують на важливості та потребі здійснення патріотичного виховання дітей дошкільного віку, а саме: Закон України “Про дошкільну освіту”, новий Закон про українську мову, Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки, Концепція громадянської освіти, Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 р. № 641), Базовий компонент дошкільної освіти та чинні освітні програми.

ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

- ✓ Формування в усіх учасників освітнього процесу національних почуттів, поваги до українського народу, його історії, любові до рідної землі, родини, традицій, української мови тощо.
- ✓ Популяризація української мови, культури мовлення.
- ✓ Об’єднання зусиль педагогічних колективів закладу дошкільної освіти та *ЗЗОШ*, батьків, громадськості для розв’язання проблем духовно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку.
- ✓ Підвищення рівня професійної компетентності педагогів з проблеми, зростання мотивації до самовдосконалення.
- ✓ Посилення мотивації педагогів щодо здійснення духовно-патріотичного виховання та використання інноваційних форм і методів виховної роботи з дітьми.
- ✓ Поліпшення науково-методичного, психологічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу.
- ✓ Пошук сучасних форм, методів роботи, багатофункціональних розвиваючих ігор духовно-патріотичного спрямування.
- ✓ Забезпечення умов для духовного зростання, творчої активності та самореалізації всіх учасників освітнього процесу шляхом залучення їх до практичної діяльності.
- ✓ Введення в освітній процес нових видів гурткової роботи спортивного та краєзнавчого спрямування.

- ✓ Забезпечення розробки та реалізації проектів духовно-патріотичного спрямування.
- ✓ Підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітнього процесу з питань історії міста і держави, екологічної культури, традицій та звичаїв нашого народу.
- ✓ Вивчення, узагальнення та поширення кращих надбань педагогів закладу, міста, області з обраної теми.
- ✓ Моніторинг результативності роботи над методичною темою всіх учасників освітнього процесу.